

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nefrancoate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimite.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Rax. Angenfeld & Emmerle Le-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelt.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erszébet-körút).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 8 cor.
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumește la toate ofi-
cile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Izului Nr. 30. etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 8 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 190.

Brașov, Luni-Marti 28 August (10 Septembrie).

1907.

† Iosif Vulcan.

Abia au trecut trei ani de când am felicitat pe Iosif Vulcan cu ocaziunea aniversării a patru-zecea a foaiei sale beletristice „Familia“, pe care a întemeiat-o la 1865, îndeplinind frumoasa misiune de a propaga timp așa de îndelungat iubirea de limbă și literatură română și în genere gustul de cetire în sânul popoului nostru, și mai cu seamă a celui din ținuturile cele mai espuse dela periferia româniei. Confratele nostru neobosit în îndeplinirea acestui apostolat, era pe atuncia încă în toată vigoarea corporală. L'am văzut în vara anului acela, ca și în verile celor doi ani următori, vorbind cu avânt și cu multă însuflețire la adunările generale ale societății noastre teatrale, de iubirea de neam, ca isvorul nostru mântuitor, și de problemele cele mari ale culturii noastre față cu cari apela cu căldură să căutăm cu toții mijloacele spre a ne ridica la nivelul dorit și cerut de progresul timpului. Descendent din familia marelui Vulcan, care a pus temelia templului culturii române în Bihor, Iosif Vulcan hrănea în inima lui dorința ferbinte de a vedea neamul său înaintând și prosperând. Acest imbold nobil al inimii a precumpănit în toată activitatea lui.

Nu credeam, ca firul acestei activități să fie tăiat așa de curând de nemiloasa moarte. Astăzi când trebuie să ne luăm rămas bun pentru totdeauna dela Iosif Vulcan, ni-se înfățișează cu îndoită putere frumoasele și nobilele sale calități, cari au făcut ca munca și stăruințele sale îndelungate să fie așa de roditoare pentru neamul său.

Nu s'a împlinit dorința noastră de acum trei ani, ca confratele iubit să se bucure încă ani îndelungați de fructele muncii sale. Ne-a părăsit mai curând, dar durerea noastră pentru pierderea acestui bun și neobosit

muncitor în agrul culturii române va putea fi alinată numai de mângâierea, că până a nu închide ochii pentru veci a putut zări primele raze ale aurorei acelei epoci, care se va inaugura de aci încolo spre a aduce realizarea frumoaselor idealuri, ce le-a nutrit în inima sa dimpreună cu frații săi, și cărora le știa da expresiune atât de viuă ca președinte al societății pentru fond de teatru român, la a căreia înființare și prosperare a conlucrat.

Iosif Vulcan a fost unul dintre acei fericiți, pe cari soartea îi favorizează creându-le o situațiune frumoasă și onorifică cât sunt încă în viață. Figura lui va rămânea neștearsă în amintirea faptelor acelora cari au stăruit pentru binele și fericirea neamului!

Iosif Vulcan, s'a născut în 19 Martie 1841 în Holod. A studiat în Oradea-mare și dreptul în Budapesta. A fundat revista literară »Familia« la 1865, care a apărut întâi la Budapesta și apoi la Oradea-mare, în jurul foilor sale a grupat pe cei mai buni poeți români; a mai redactat »Umoristul«, »Gura satului« și »Șezătoarea«. A publicat: »Panteonul Român; Nuvele, 3 vol.; Dela sate, 1 vol.; romanele: »Sclavul amorului, 3 vol.; »Ranele națiunii, 2 vol.; »Barbu Strambu în Europa, 3 vol.; »Fata Popii, 2 vol.; apoi: »Poesii, 1 vol.; »Lira mea, 1 vol. și piesele populare: »Ruga dela Chișeteu, »Sărăcie lucie; comedii: »Alb sau Rosu, »Chiriașul fugit, »Mireasă pentru mireasă, »Soare cu ploaie, »Gărgăunii dragostei, și tragedia: »Ștefan-Vodă cel tânăr, premiată și jucată la teatrul național din București. E inițiatorul și președintele Societății pentru înființarea unui teatru românesc în Transilvania. Academia rom. l'a ales membru corespondent la 1879, iar membru activ la 1891. (Encicl. R.)

Știrea despre moartea regretatului Iosif Vulcan a produs îndeosebi în Brașov unde se bucura de o mare simpatie, o viuă consternare. Comitetul societății pentru fond de teatru român, al cărui sediu se află în Brașov, fiind avisat telegrafice în decursul zilei de eri despre moartea președintelui său, a trimis d-nei Vulcan următoarea telegramă de condolență.

»Cutremurați de neașteptata veste a morții iubitului nostru president rugăm primiți condolențele noastre. Doliul D-

voastră este al întregului neam românesc. Comitetul societății va fi reprezentat la înmormântare prin secretarul Dr. I. Blaga.

V. Onițiu
vice-președinte

Cu trenul accelerat de azi după amiază d-l. Dr. I. Blaga a plecat la Oradea mare pentru a asista la înmormântarea de mâine. În numele societății va depune o frumoasă cunună, care poartă următoarea inscripție.

Comitetul Soc. pentru fond de teatru — neuitatului întemeietor și president Iosif Vulcan.

Situațiunea industriei lemnului.

Ziarul Pester Lloyd aduce la finea lui August st. n. un important articol, datorit consilierului de comerț Schulz asupra situațiunii momentane a industriei lemnului, care crede că va fi folositor de al cunoaște și proprietarii și exploatorii noștri de păduri:

Autorul zice, că este de-o importanță mare de a cunoaște situațiunea actuală a țărilor exportatoare de lemne cât și în special raporturile de producțiune ale industriei lemnului în Ungaria, care de un deceniu a luat o mare dezvoltare în legătură cu piața monetară și cu desfacerea.

Îndată după terminarea războiului între Buri și Englezi început în Germania, ca în toate statele apusului, neșceptând nici pe Austria, o speculațiune intensivă pe toate terenurile industriale, care se menține încă și acum în aceeași intensitate. Un avânt egal dar firește cu mijloace mai mari au început a lua lucrările și în America. Statele balcanice continuă cu construcțiunile lor cu multă asiduitate. Buri căutără să-și refacă satele și fermele lor distruse în război; ba chiar și Ungaria, mulțumită unor recolte abundente, mai mulți ani de-a rândul avu de semnalat o intensivă activitate de construcții. Toate aceste momente contribuă la o urcare considerabilă a consumațiunii lemnului de construcție de toate categoriile, dar mai cu samă a lemnelor fasonat de brad și molift, care se urcă foarte mult în preț.

Exploatorii de păduri căutau la

început hesitând, ca cuprețuri scăzute să câștige păduri, iar mai târziu în timp mai accelerat ca prin întreprinderi colosale, să pună în exploatare în valoare păduri virgine, cari încercări grație pieței monetare favorabile a anilor 1903, 1904, 1905 au fost încununat de succes — încât în cei 5 ani din urmă în toate regiunile păduroase ale Ungariei dar și ale României s'au înființat câteva duzini de ferestre de mare importanță, care produc marfa trebuincioasă cu prețuri reduse. În special Transilvania cu lemnul ei de-o calitate superioară și-a dobândit un bun renume în traficul mondial — și oferă marfa brută cu taxe destul de scăzute.

Dar natura afacerilor producțiunii și debitărei lemnului, recere mai întâi angajarea de capitaluri însemnate ca acțiuni asupra pădurilor, cu construirea de căi de pădure, instalări de ferestre, apoi alte spese cu doborâtul și estrasul lemnului până la locul lui de fasonare, încât mai totdeauna exploatorul este ocupat la început câte un an sau un an și jumătate cu lucrări preliminare, iar venitele la început încep încet să curgă, dar apoi să se urce repede din an în an, grație mijloacelor de extracțiune perfecționate și la amortisirea rapidă a instalațiunilor. Aceste venituri din exploatarea pădurilor formează un factor important în balanța noastră comercială întru cât vin sume considerabile în țară după semifabricatele de lemnărie pe fie-care an din toate țările importatoare de lemne. În cei din urmă ani s'au pus de cătră băncile noastre la 60—70 milioane coroane*) la dispozițiunea exploatarelor de păduri. Față de restrângerea pieței monetare actuale se naște întrebarea dacă aceste întreprinderi sunt destul de consolidate ca să nu fie surprinse cum-va de niște evenimente cu urmări neplăcute? La aceasta se poate răspunde numai aruncând o privire asupra situațiunii piețelor de desfacere.

*) Avis băncilor noastre românești la sutele de mii de jugere păduri comunale și ale devălmașilor noștri composesoratorilor.

FCILETONUL »GAZ. TRANS.«

Dela Constanța.

— 25 August.

Am sosit acum câteva zile în această stațiune balneară maritimă. Până astăzi a fost pe aici un timp splendid. Mulțimea vizitatorilor a putut să facă băi pe splendida plajă dela Mamaia, situată la o depărtare de 7 kilometri de Constanța.

Această distanță se parcurge cu trenul, care face șase curse pe zi.

De azi dimineață însă o furtună teribilă s'a deslăntit asupra Constanței. Un vânt grozav suflă de atunci și până acum seara, care a desrădăcinat număroși arbori și a descoperit mai multe case. Marea este foarte agitată și se aude vuetul ei, până la hotelul de gară unde mă află. De aici se văd valurile spumegânde ale mării furioase.

Înainte de amiază m'am dus în port. De pe terasa de deasupra se putea vedea o priveliște grandioasă, dar și cutremurătoare. Valurile mării se prăvăleau vîind spre digul cel mare unde se ridicau spumegânde la o înălțime de mai mulți metri,

îsbinduse de digul cel gros și înalt, trecând în mai multe locuri peste el, revărsându-se în port, aproape de marile magazine pentru cereale. Câțiva prieteni, luându-ne inima în dinți, ne-am hazardat să înaintăm pe terasa digului dinspre mare. Abia făcuserăm însă câțiva pași și un val țâșni de jos până unde ne aflam umplându-ne de spume. Ne-am retras repede la adăpost, în dosul zidului digului, de unde nu ne săturam a privi mărețul spectacol. Vântul sufla cu o forță formidabilă și șuierul lui se amesteca cu mugetul valurilor. Până la orizont marea prezintă dese încrețituri pline de spume. Dela farul Carol, din capul digului și până unde ne aflam nu se vedea decât o pânză albă fumurie; erau stropi deși ai valurilor, cari se izbeau de zăgazurile digului, și cari în partea lui de jos se revărsau peste el în mare. Auzeam vuetul lugubru al sirenei (geamantura) din fața farului.

Pe deseară este așteptat să sosească vaporul »Regele Carol«, care a plecat dela Constantinopol astăzi la ora 11 a. m. Știri sosite la căpitănia portului până acum o oră anunță că a fost surprins de furtună, îndată ce a intrat în largul mării. Grație abilității căpitanului și a solidității vasului se speră că el va sosi astăzi noapte în port.

Lumea de aici continuă a se ocupa cu drama conjugală întâmplată aici Luni la hotel Carol, al cărei victimă a fost d-na Florica Bălescu, soția unui mare proprietar din București, care fiind surprinsă de soțul ei, în camera unui amic, s'a aruncat de pe o fereastră dela etajul al treilea jos pe terasă, producându-i se leziuni grave, încât a trebuit să fie transportată la spital. Starea ei este satisfăcătoare și după declarațiunile medicilor se află în afară de ori-ce pericol. D-sa se va face bine cel mai târziu într-o lună. Piciorul drept și fața rănită puțin la falca inferioară se vor face complet sănătoase, iar piciorul stâng, care are o rană adâncă în dreptul pe-murelui sfărâmat, este posibil să rămână cu o oarecare deviație.

O altă întâmplare de dragoste dă subiect de vorbă lunei de aici. Ofițerul de marină George Lazu a fugit cu logodnica sa d-șoara Schinabeck, fiica chimistului expert din localitate.

De vre-o două săptămâni se află aici cei doi copii mai mici ai principilor moștenitori, principesa Maria și principele Nicolae, care se află încuartirați împreună cu suita lor pe noul vapor »Împăratul Traian«. Micii principii fac zilnic escur-

sioni când cu o barcă cu motor în bazinul portului, când cu trăsura prin oraș și la plaja Mamaia, unde li-s'a construit aparte o colibă pentru a face băi. Micii prinți se joacă veseli la marginea plăgii.

De seară sosesc aici P. S. S. episcopul Pimen al Dunărei de jos, împreună cu ministrul cultelor și instrucțiunii publice S. Haret pentru a asista mâine la sfințirea noiei biserici dela Adam Klissi, localitate așezată pe un deal, într-o regiune sălbatică dar pitorească din plasa Medjidiei. Împăratul Traian după ce bătu pe barbari în părțile de sud ale Dobrogei, în onoarea victoriei repurtate, în anii 108—109 d. Ch. ridică falnicul monument, cunoscut astăzi sub numele de »Trofaeum Trajanic«. Monumentul în starea lui actuală are forma unui turn circular masiv de piatră și ciment, cu un diametru de 27 metri și o înălțime de 10 m. La câțiva kilometri spre S. V. de Trofaeum se află pe un deal ruinele cetății, zidită de Traian sub numele de »Municipium Trofaeum Trajanic«. La 316 d. Chr. a fost rezidită împăratul Bisantiului, Constantin cel mare dându-i numele »Civitas Tropaenium«. Din acest oraș s'au descoperit până acum trei părți, ruine de ca-e, temple etc.

In toate țările de desfacerea lemnului: in Ungaria in-sași neeceptând nici pe Austria — afară doar de piața Vienei, unde lucrările stagnează, din cauza grevei muncitorilor constructori — apoi in Italia, Franța, in pen. Balcanică in Africa de sud, este o viuă cerere după lemne, parte cu prețuri fise, parte cu prețuri urcate. Tot aceeași se poate susține și despre Germania, afară numai de provincia Prusia de est — unde comerțul de lemnărie stagnează din cauza grevei constructorilor din Berlin. Anglia consumă de un șir de ani aproape aceeași cantitate de lemne fără de vre-o urcare a prețurilor — și după a noastră părere probabilitatea unei consumațiuni mai mari a acestei țări pentru noi atât de importantă este ca un punct favorabil pentru bilanțul nostru comercial in viitor. America consumă acuma atâta lemnărie încât lemnăria produsă acolo, se consumă aproape toată in interior și deci se prevede o diminuare a esportului ei de lemne, mai cu seamă că și depozitele ei sunt minime in porturi.

Toate aceste momente ne fac să ajungem la concluziunea, că producțiunea este inferioară consumațiunii, și cererea întrece oferta, și prin urmare este de așteptat nu o reducere a prețurilor lemnului, ci o urcare a lor, care se va manifesta bine înțeles și asupra urcării prețului muncitorilor, chiriiilor și utensiliilor. Poate că să se întâmple ici colea unele mici stagnațiuni, pendinte de raporturile locale — dar după părerea noastră acele vor forma o mică curbă la urcarea contrară și statornică generală.

Increderea ce s'a pus in industria lemnului a fost legitimă, și părerea că strimtorarea monetară actuală iar aduce oare-cari prejudicii, este lipsită de temei.

Exploatarea pădurilor de stejar încă se află pe o cale favorabilă față de puținul material brut, ce se impuținează pe fie-care an ce trece. Nouă este înse șansa exploatareilor codrilor de fag pentru confecționarea de traverse, pertru căile ferate, căci impregnate cu creozot se introduc acum pretutindenea la căile ferate in locul traverselor de stejar, cari s'au impuținat considerabil. Aceasta va da un nou impuls la punerea in valoare cu un preț mai mare a pădurilor considerabile de fag ale Ungariei, cari până aci aproape că nu au dat nici un folos.

Asupra acestor rânduri și opiniuni, ale unui specialist, am voit să atragem atențiunea notarilor noștri comunal și a proprietarilor de păduri — comune și devălmași, ca să nu mai vândă pădurile lor in mod

In săptămâna trecută s'a făcut o excursiune in largul mării cu noul și elegantul vapor »Dacia« participând multă lume.

Pe un timp splendid pasagerii s'au amusat foarte mult, la melodiile unei muzici militare. Mulți tineri și reprezentante ale sexului frumos au dansat vals, cadril, polci, lancier pe bordul vaporului, legănat de valuri și sub razele calde ale unui splendid soare.

Duminea trecută am făcut o frumoasă excursiune cu trăsura până la băile din Tikir Ghid, așezate pe țărmul nordic al lacului cu același nume și pe șoseaua Constanța-Mangalia. Intre lacul Tikir Ghid și mare s'a ridicat acum un sat frumos numit Carmen Silva. Dela Tikir Ghid, am plecat cu barca, împreună cu mai multe dame și d-șoare la băile Movilă, de unde am putut admira splendida poziție de acolo. In salonul hotelului Movilă, am fost delectați cu câteva arii cântate de distinsa cântăreață dela operă, d-na Herăscu. Seara ne-am reintors la Tikir Ghid, unde am rămas peste noapte, iar a doua zi am sosit la Constanța.

Nu pot încheia această scrisoare, fără a face o mică descriere a orașului Constanța. Acesta este așezat pe un platou de

uşuratic cu prețuri derisorii — cum au făcut bună oră cei din Țeara Olului, cari au vândut metru cubic de brădet cu câte 15 cr., și comuna Boița a pus de-odată in tăiere la jumătate milion de metri cubici aproape cu aceleași prețuri, au îmbogățit numai pe antreprenorii jidani, dar poporul nostru de acolo suferă și i-a drumul Americii.

Stan.

Pactul dă de nouă pledeci. Ziarele din Viena și Budapesta discută viu asupra temei, dacă se poate lungea pactul austro-ungar fără ca să se reguleze totodată și chestiunea băncei și a cvotei?

O personalitate politică, care cunoaște bine punctul de vedere pe care stă guvernul austriac in această chestiune importantă și decisivă, a declarat unui redactor al lui »N. Fr. Presse« că pactul nu se poate realiza fără ca să fie rezolvate deodată pe lângă chestiunile vamale și chestiunea băncei și a cvotei. Guvernul austriac — zice omul bine informat — a stabilit un *junctim* al pactului cu chestiunea băncei și a cvotei și păreri ce se lătesc de o bucată de vreme in Ungaria, că pactul ar fi ca și încheiat și că in ce privește banca și cvota soluțiunea se rezervă pentru mai târziu, nu sunt întemeiate pe adevărata stare a lucrului.

Despre ceea-ce s'a stabilit, o învoială până acuma — zice informatorul — nu este, decât proiectul unui jumătate pact și de aceea, fiindcă in afară de bancă și cvotă au rămas încă și alte chestiuni nerzolvate. Dar e necesitate de un *pact întreg* și acesta nu se poate face fără de o soluțiune multumitoare a chestiunii băncei și a cvotei. Guvernul austriac nu va prezenta niciodată Reichsrat-ului un proiect neisprăvit. Dacă Ungaria va pune piedeci, Austria își va vedea ea singură de sine stătător de interesele ei.

Ziarul lui Kossuth »Budapest« vorbind despre cele amintite mai sus zice între altele: »Ministru-președinte Wekerle a accentuat și la Ischl in prezența Monarbului, că nici chestiunea cvotei, nici a băncei nu se ține de materialul pactului și că prin urmare guvernul ungar nu crede oportună ridicarea acestei întrebări, și nici nu va intra în tratări asupra ei. Față cu declarația lui Wekerle ministru-președinte Beck a rămas (tot la Ischl) pe punctul său de vedere, contrar celui unguresc. La caz când Austria ar vrea să-și realizeze amenințarea, că in aceste împrejurări își va aranja de sine stătător interesele economice, atunci ministru-președinte Beck va avea o mare surprindere. Națiunea recunosătoare ungară îi va ridica adecă un monument«.

Celelalte ziare ale coaliției declară asemenea cu toatele, că guvernul unguresc nu poate să accepteze nici într'un caz un *junctim* ca cel pe care îl pretinde guvernul austriac.

O propunere a d-lui Sturdza la conferența păcii. In ședința publică de Sămbătă președintele congresului pentru pace a dat cetire unei scrisori a d-lui D. A. Sturdza, prin care președintele consiliului țării românești propune crearea unei academii de drept internațional la Haga, care să funcționeze prin subvențiunile tuturor statelor.

25—30 metrii de-asupra malului mării, înconjurat de trei părți de mare. Solul Constanței este identic cu acela dela Mentone și Nizza. Primăvara in Constanța este scurtă și trecerea dela iarnă la vară este bruscă. Din contră toamna se prelungește adeseori cu timp frumos până la începutul lui Decembrie.

»Constanța chemată să devie peste câțiva ani unul din cele mai mărețe și mai însemnate porturi din lume — zice Dr. Mendonice in cartea sa: »Băile de mare dela Constanța-Mamaia — stă pe mormântul vechiului oraș Tomi, a cărui întemeiere este învăluită in negura unei triste și crude povești: »Frumoasa Medea, fiica lui Aethes, regele Colchidiei, fuge dela părinți luând cu ea și pe micu-i frățior Absirt Turias. Aethes o urmărește pe mare. Eată-l — e gata s'o ajungă. Nebună de spaimă, Medea ca să scape de corabia fugaritoare ucide pe Absirt și sfârticându-i trupul, îl aruncă bucățele in valuri. Nefericitul părinte oprește mereu corabia, să adune de pe apă bucățile însângerate ale iubitului său copil și, când le strânge pe toate, plângând de durere, trage la la țărm ca să le îngroape. Limanul acesta care s'a ridicat aici s'a numit Tomi (de la cuvântul grecesc *bucată*).

Din numita Tomis s'a ridicat sub Con-

Cronica din afară.

Convenție ruso-germană. Ziarul »Retsch« află că între Germania și Rusia se va încheia in curând o nouă convenție comercială.

Impăratul Wilhelm in Anglia. Din Berlin se anunță că împăratul Wilhelm va întreprinde o călătorie in Anglia pe ziua de 11 Noembrie st. n. Vizita lui in Anglia va dura până la 18 Noembrie.

Situația in Maroc. Din Casablanca se telegrafează că in tabăra generalului Drude se fac toate pregătirile pentru un nou atac. Comunicarea oficială reproșează infanteriei că a procedat rău, trăgând asupra trupelor răslețe, când o bombardare centrală ar fi putut provoca pierderi serioase inamicului.

»Morning Post« află din Casablanca cu data de 4 Septembre că Mazagan a fost ocupat de un detașament francez și că s'au luat trupe din Casablanca pentru a întări garnizoana.

Vizita regelui Eduard in Rusia. Ziarul »Tribune« primește următoarele din Petersburg: Presa reacționară atacă cu vehemență pe primul ministru Stolipin, in chestia incidentului cu vizita regelui Eduard in Rusia. Correspondentul ziarului spune că regele Eduard a fost invitat formal să-l viziteze pe țar la Bioerko. Regele Angliei a răspuns că dorește să-l viziteze pe țar in Rusia și chiar la Petersburg. Țarul nu s'a putut însă încrede prin intr'atât încât să-și ia răspunderea pentru siguranța persoanei regelui Angliei. In ce privește versiunea că vizita va avea loc la Kopenhaga, ziarul află că regele Eduard nu a acceptat această propunere.

Conservarea monumentelor istorice.— Ministru instrucțiunii publice Sp. Harel a adresat episcopilor bisericesti și autorităților civile o circulară importantă cu privire la conservarea bisericilor, mănăstirilor și a mormintelor istorice de pe teritoriul României.

Iată ce zice ministru in introducerea apelului său:

»Vitregile împrejurări istorice, in cari au trăit strămoșii noștri, dela întemeierea Țărilor Române și până la începutul secolului trecut, au adus cu sine ca din înțreaga operă materială, cu care ei au împodobit pământul patriei noastre, să nu ajungă până la noi, urmașii de astăzi ai lor, decât numai o parte din sfintele lăcașuri închinată celui atotputernic și ocrotitor al nostru Dumnezeu. In deosebire deci de alte neamuri, la care împrejurările istorice mai prielnice au putut transmite urmașilor atâtea și atâtea monumente istorice mărturisitoare a vieții pământești și sufletesti a înaintașilor lor, noi Români — afară de prețioasele monumente și rămășițe romane, de ruinele câtorva cetăți și palate domnești și câteva cule și case boeresti mai vechi — nu posedăm, cum zicem, altceva decât străvechile biserici și mănăstiri clădite de fruntașii noștri. Și din acestea o parte numai.

»Acestea sunt așadar singurile noastre monumente istorice, cari să ne mărturisească, in chip vădit și obștesc, măcar o latură a vieții pământești și sufletesti a strămoșilor noștri. Iată de ce ele trebuie să aibă pentru noi un preț cu mult mai mare decât ar avea pentru alții și păstrate cu cea mai mare scumpătate, ca să le pu-

stantin cel Mare, Constanța, căreia mai târziu Genovezii i-au redat, pentru câțva timp, vechea strălucire și însemnătate comercială. După aceea a căzut sub stăpânirea turcească: cheul și digurile de apă răse lăstate in grija vremii s'au stricat, frumoasele clădiri ale portului s'au ruinat, toată mișcarea și viața orașului a început a tânji — un somn îndelungat și greu, s'a întins peste întreaga Dobrogea.

»Dar iată că dinspre Dunăre se înalță de-odată cântecele de biruință ale Românilor și, aceleași brațe vânjoase, cari au sămănat moartea in câmpiile Bulgariei, au venit acum să imprăștie viață, putere și lumină in câmpiile și orașele Dobrogei.

Astăzi portul Constanța, legat prin mărțul pod dela Cernavoda, unește pentru totdeauna căile uscatului cu ale mărilor, deschizând Europei drumul cel mai scurt spre bogatele țărmuri ale Gangelui. Azi, Constanța renăscută, privește a mândrie peste nesfârșita împărăție a mării.

* * *

Pe când termin această scrisoare, vântul suflă cu o deosebită vehemență, însoțit de o ploaie rece. Intr'o viitoare corepondență voi continua.

tem transmite urmașilor, precum și nouă ne-au rămas dela înaintași«.

Ministru pune apoi in vedere celor in drept dispozițiunile legii pentru conservarea monumentelor, in cari se zice, că orice reparare sau restaurare întreprinsă fără autorizarea ministrului se va pedepsi cu amende dela 100—500 lei și că ori cine va dărâma sau deteriora un asemenea monument, chiar când este proprietatea sa, se va pedepsi cu penalitățile prevăzute de art. 352 din legea penală.

STIRILE ZILEI.

— 25 August v.

† **B. P. Hașdeu.** Din Câmpina primim trista știre, că marele savant și literat român B. P. Hașdeu a încetat din viață Sămbătă, după o îndelungată suferință, in etate de 71 ani. Agonia sa a început Vineri seara. Medicul curant i-a făcut neîncetat inhalațiuni de oxigen.

La universitate și la Academia Română s'a arborat drapelul negru de îndată ce s'a primit, trista veste.

Prin moartea lui Hașdeu, Români pierd pe unul din cei mai de seamă învățați ai lor, pe un distins filolog, erudit istoric și mare naționalist. Inmormântarea va avea loc mâine, Marți.

Lăsăm să urmeze câteva date biografice:

Bogdan Petriceicu Hașdeu s'a născut la 1836 dintr'o veche familie boerescă, in satul Christinești, aproape de Hotin, in Basarabia. Tatăl său Alexandru a fost un distins naturalist și scriitor.

B. P. Hașdeu și-a făcut studiile de drept și litere la universitatea din Khar'kov, unde obținu in 1854 licența in drept. După ce făcu armata in Rusia, trecu la 1856 in Moldova, unde un an mai târziu fu numit membru al tribunalului din Cahul. La 1858 se duce la Iași, unde e numit profesor de istorie și scoate revista săptămânală »România«, pe care o înlocuiește mai târziu cu »Foia de istorie română«, tipărită tot cu cirilice. In 1862 scoate revista științifică-literară »Din Moldova«, care își schimbă apoi numele in »Lumina«, tipărită cu litere latine. In 1864 se căsătorește cu d-șoara Făliciu, cu care are o fiică Iulia, celebra poetă moartă in floarea vârstei.

Dela 1864—1867 a publicat »Studii critice asupra istoriei române«, foaia umoristică »Satirul«, studii asupra judaismului — drama istorică in versuri »Răzvan și Vidra«, drama in proză »Prințesa Ruxandra« — comedia de moravuri »Trei Crai dela Răsărit«; apoi o mulțime de poezii ocazionale, istorice, sociale, precum și o traducere in versuri a lui Ovidiu.

Ales deputat la Bolgrad (Basarabia), intră la 1867 in politică și in 1869 întemeiază, împreună cu G. Missail, foaia politică-literară bisăptămânală »Traian«, urmată de »Columna lui Traian«; tot pe atunci publică articole de economie națională. Intr'acestea »Columna lui Traian« din foaie politică devine literară și începe să publice »Istoria critică a Românilor« din ambele Dacii in secolul XIV. Aceasta e o lucrare de mare erudițiune, plină de descoperiri istorice, de etimologiile orașelor și râurilor mari ale țării, scrisă cu o limbitoare putere de argumentare și o mulțime de observațiuni și comparații ingenioase. De la istorie, învățatul Hașdeu trecu la filologie.

In 1878, fiind numit profesor de filologie la facultatea de litere din București, făcu să apară »Cuvinte din bătrâni«, cuprinzând in vol. I limba română vorbită între anii 1550—1600, iar in II-lea cârțile populare ale Românilor in veacul XVI, in legătură cu literatura populară nescrisă. In 1886 începe publicarea măreței sale lucrări »Etymologicum magnum Romaniae«, care face epocă in dezvoltarea noastră intelectuală.

Pe când alți învățați susținuseră până la dansul că poporul român e in totul și in toate roman, Hașdeu dovedi in Istoria critică și in »Magnum Etymologicum« că neamul românesc e un produs etnic, eșit din amestecul diferitelor popoare, cu cari a venit in contact, dar că fondul specific al geniului nostru național este și rămâne roman.

Hașdeu a fost un lung șir de ani director al arhivelor Statului și membru al conziliului permanent de instrucție. El a fost membru al Academiei Române.

In 1888 Hașdeu a scos »Revista Nouă«, o excelentă publicație literară, împrejurul căreia grupase o pleiadă de scriitori di-

stînși. Revista aceasta a apărut opt ani de zile.

32 școli de stat în Sălăgiu. Inspectorul școlară reg. din Sălăgiu a făcut ministrului de culte propunerea, ca în Sălăgiu să se întemeieze 32 școli de stat. Apoi a primit propunerea, și după cum scrie »Gaz. de Duminecă« se vor începe în curând tratările cu comunele respective. Planul este ca cu începutul dela 1 Sept. 1908 în tot anul să se înființeze câte 5—6 școli de stat. Comunele, în cari este luată în vedere înființarea de școli de stat, sunt următoarele: Usztató, Lelcu, Szeér, Romita, Ţigani, Vaşcapău, Recea, Rati, S. Uileac, Bobota, Zozany, Lesmer, Borzas, Hotoan, Acăș, Supurul de jos, Unimăt, Dersida, Chegoa, Kerszi, Bojanul mare și Supurul de sus, Corni, Corond, Tihău, Coșeni, Sigheth, Hurez, Plesca, Pecelu, Boian, Ceheiu și Santău.

Medalia »Grivița«. Joi în 20 Aug. v. va fi aniversarea a 30-a a bătăliei glorioase dela Grivița. În Bulgaria se vor aranja cu această ocaziune mari festivități și se va inaugura, cum știm, monumentul »Țărului liberator«. Un număr oarecare de Români, vechi militari, cari au luat parte la războiul de independență, voesc să eternizeze gloria aniversară, făcând să se bată o medalie comemorativă. Un comitet s'a format la Iași. Medalia va avea pe avers efigiile celor doi glorioși șefi ai primei armate ruso-române, cu inscripția latină: »Alexander II Russorum imperator, Carolus I rex Romaniae«, pe revers va avea inscripțiunea: »În memoria luării Griviței și a eliberării Bulgariei«. Această inscripție va fi gravată în limba română, rusă și bulgară, având deasupra însemnele celor trei națiuni.

Grevă generală din cauza scumpetel. Se telegrafiază din Siena (Italia), că lucrătorii au declarat greva generală din cauza scumpetel traiului. Până acum greva pare foarte bine organizată pentru că pe ziua de Sâmbătă a fost cu desăvârșire desființată viața comercială sau industrială a acestui oraș.

Moartea poetului Sully Prudhomme. Cunoscutul poet premiat cu premiul Nobel 1905, Sully Prudhomme, a încetat din viață Sâmbătă noapte în castelul său din Chantet. Sully Prudhomme era în etate de 68 de ani și de 6 ani era paralizat și trăia retras.

Holera la Moscova. În Moscova s'a declarat Sâmbătă un nou caz de holera în localitate. O infirmieră care îngrijise pe un bolnav, s'a îmbolnăvit și ea acum.

Măsuri contra holerei în România. În vederea numeroaselor cazuri de holera, care bătuse în apropiere de granița țării dinspre Rusia, direcțiunea generală a serviciului sanitar a trimis medicilor din funcțiuni publice din întreaga țară o interesantă circulară confidențială, prin care le pune în vedere să îngrijească ca, în caz dacă acest flagel s'ar declara și la noi, localități suficiente să fie la dispoziția serviciilor sanitare ale orașelor respective, pentru a putea fi ușor transformate în lazarete de izolare a bolnavilor. În același timp, s'a dat instrucțiuni pentru public cu privire la fructe, alimentare, desinfecțiuni și în genere asupra tuturor măsurilor de igienă cerute de împrejurări. Aceste instrucțiuni vor fi afișate în toate orașele sub formă de ordonanțe sanitare.

Asasinul patriotului Mihăileanu. Poliția din Sofia a arestat Mercuri la orele 7 seara, în stradă, pe faimosul Sarafoff, condamnat în România la muncă silnică, în procesul asasinării regretatului patriot Ștefan Mihăileanu.

În șantierul arsenalului flotei dela Galați se lucrează la construirea celor 4 monitoare, cari vor face serviciul pe lângă celelalte vase ale flotei române de război. Aceste monitoare sunt: »Lascăr Catargiu«, »Ion Brătianu«, »M. Kogălniceanu« și »C. Rosetti«. Cel dintâi care a fost terminat este »Lascăr Catargiu«. Sâmbătă acest monitor a fost lansat pe apă. Până la pregătirea lucrurilor de lansare, s'a oferit o gustare ofițerilor și invitaților, care asistau la această operațiune. La orele 11 și jum. s'a început lansarea. Lucrările acestea au durat vre-o 15 minute. Din cauza greutatei vasilului, și malul fiind cam slab, piloții fixați în mal nu arătau destulă siguranță, astfel că lucrările deveniseră anevoioase. Monitorul a fost oprit de câte-va ori pentru a se întări piloții, de care se țineau legate macaralele. Aceste lucrări trebuiau să mai dureze. De aceea lansarea monitorului s'a amânat pentru ora 2 p. m., ca să aibă și timp necesar de a întări bine piloții. La ora 2 p. m. toate aceste lucrări preparative fiind terminate, monitorul

»Lascăr Catargiu«, a fost lansat pe apă cu multă ușurință.

Furturile de pe linia Budapesta-Brașov. Cetim în »Epoca«: De câțiva timp s'a ivit o bandă de hoți voiajori pe liniile ferate ungare, care săvârșesc zilnic nenumerate furturi. Doi dintre congresiștii străini, membrii ai congresului petrolifer, sosiți Marți în Capitală au repetat poliției noastre reclamațiunile, pe care le-au depus la șeful poliției din Brașov, că li-s'a furat portmoneurile care conțineau sume însemnate de bani, cecuri și alte hârtii de valoare. Eri un nou călător a reclamat poliției noastre că tot între stațiile Budapesta și Brașov, i-s'a tăiat cu un briceag buzunarul hainei, în care avea într'un plic bancnote de vreo 5000 lei. Siguranța face cercetări pentru a stabili dacă autorii acestor furturi, urmăriți acum de autoritățile ungurești, nu s'au strecurat în țară.

Amănunte asupra progromului din Odessa. Din Odessa se anunță că în ultimele zile orașul a fost cu totul în stăpânirea bandelor negre. Evreii, printre cari femei și copii, în aproape toate părțile orașului au fost maltratați cu cruzime ziua și noaptea. Arestări nu s'au făcut. Generalul Kaulbars nu a mișcat un deget, pentru a face să înceteze scandalul. În acest progrom bandele negre au făcut pentru prima oară uz de cuțit. Până acum se slujeau numai de revolver și de »resinka« (biciclu de gumă cu vârful de plumb). Un tânăr evreu lovit cu »resinka« a avut obrazul și nasul rupt și un ochiu scos.

Procesul studenților cehi. Sâmbătă s'a dat sentința în procesul studenților cehi. Babiaslof Ivankiatka, Lev Tihowski, Andreas Tidonic, Venzel Hlatki, Alexander Lewitzki și Vladimir Nabinoci, au fost condamnați la o lună închisoare pentru violarea proprietății străine, d-rul Vladimir Balzinski a fost condamnat la 8 zile pentru instigație, ceilalți doi au fost achitați.

Aventura din Craiova. Se vorbește mult în capitala Olteniei de aventura d-nei Stoenscu din Craiova, soția unui comerciant, care părăsise domiciliul conjugal împreună cu 15.600 lei ai soțului. Doamna a fost găsită la Slatina, — dar banii nu s'au găsit, delincuenta declarând că i-a ascuns în parcul Bibescu, — fără să vrea să spuie în ce loc. D. Stoenscu din primul moment a avut bănuiala că »figura« asta i-a făcut-o d. Eliu Popescu, avocat din Craiova. Revederea între cei doi soți s'a făcut în cabinetul prefectului de poliție din Craiova. D-na Stoenscu la început, a declarat că nu cunoaște pe Popescu, că banii i-a luat dansa și i-a îngropat, — dar că n'o să spuie nici moartă unde i-a pus. Rugăciuni, intimidări, n'au slujit la nimic. A doua zi, d. Stoenscu a venit cu copii pentru a influența pe soția sa. Și aceasta a avut efect. D-na Stoenscu a leșinat la vederea copiilor, iar după ce și-a venit în fire a declarat, că avocatul Eliu Popescu a gestionat-o, punând-o să facă toate cele ce a făcut. — Imi era peste puterile mele să-i refuz ceva! a declarat d-na Stoenscu. Banii au fost găsiți după noile indicații ale d-nei Stoenscu. Fiind prins Nastase Nicolescu, fratele lui Eliu Popescu, acesta a declarat că banii se află la sora lui Popescu din Cosoveni. Directorul poliției, Staricu, a făcut o descindere acolo și a găsit 12 mii lei, pe cari i-a ridicat; restul până la 15.600 a fost luat de Popescu. Acesta a dispărut, și până azi nu i-s'a aflat de urmă.

Stângerea incendiului din Anvers. Din Anvers se anunță, că după o muncă extraordinară pomperii au reușit în cele din urmă, să stingă marele incendiu din port. Focul a distrus toate clădirile de pe o întindere foarte mare a portului. Totalul pagubelor se evaluează la peste 4.000.000 lei. Acum ordinea e restabilă. Nu există însă siguranța că autoritățile ar putea implimentea repetarea unor asemenea atentate. Portul este plin de vapoare cari stau tixite de mărțuri pe cari nu are cine să le descarce. Fie-care zi de întârziere înseamnă pagube de zeci de mii lei.

Știri mărunte. Cine ar fi putut crede că într'o împărăție mare ca Turcia să nu fie încă un singur fir telefonic! Se zice că Sultanul ar fi având groază de această operă a civilizației privind-o ca un instrument de conspirație. Acum totuși ar fi decis organizarea unei rețele telefonice în Constantinopole.

— După reușita deplină cu dirigeabilul »Patrie« din Franța, s'au pus în construcție încă vre-o 6 baloane, care fiind terminate în anul viitor, vor trece în »flota aeriană« a armatei.

— O adevărată campanie în construcția căilor ferate se deschide în Rusia pen-

tru anii 1908—1912 Spre acest sfârșit sunt destinate 916.000.000 ruble.

— Până azi la Universitatea din Sofia lipsa facultatea de medicină. De la toamnă se înființează și aceasta. — M.

Scumpirea cărnii. În ședința secțiunii măcelarilor ținută în 21 August 1907, s'a fixat prețul cărnii de bou kilogramul cu 68 crețari, începând cu ziua de 1-a Septemvrie st. n.

Un candidat de avocat, cu praxă, care să poată lucra independent și să mă poată substitui la judecătoria, află aplicare imediat în cancelaria mea, eventual cu 1-a Octomvrie a. c. Condițiunile după învoiere reciprocă. *Basiliiu P. de Harsianu*, adv. în Sibiu (Nagy-Szeben).

Anunț.

Cursurile »Școlii pentru economia și industria de casă«, susținute de »Reuniunea femeilor române din Sibiu«, se încep la 15 Septemvrie n. Instrucțiunea secțiunii economice cuprinde: a) învățământ practic: pregătirea bucatelor, conservarea poamelor și legumelor, spălătul și călcatul rufelor, confecționarea rufelor etc.; b) învățământ teoretic: economia de casă, contabilitatea etc. Instrucțiunea secțiunii industriale cuprinde: cusut, croit împletit cu mașina, tors și țesut!

Informațiuni se pot primi dela domnișoara Alexandrina Teranu, Sibiu, Strada Baier nr. 1.

Comitetul »Reuniunii femeilor române din Sibiu«.

ULTIME STIRI.

București 9 Sept. Eri s'a deschis aici la Ateneu **congresul de petrol** sub prezidiul d-lui Saligny. În numele guvernului român au vorbit miniștrii A. Carp și D. Sturdza, salutând pe delegații statelor străine. Au răspuns după rând delegații diferitelor state. Se constituie apoi biroul sub prezidenția d-lui Saligny și cele trei secțiuni. Prima ședință are loc astăzi, Luni.

Viena, 9 Sept. — Din cauza epidemiei de **vârsat negru** care bătuse cu furie, s'a interzis întrunirile, conferințele, serbările, într'un cuvânt ori-ce fel de adunări în circumscripțiile X și XII, unde se constată un mare număr de cazuri de boală.

Casablanca, 9 Sept. — **Armistițiul a fost încheiat** și va intra în vigoare cu începere de azi. Suspendarea ostilităților este datorită intervenției caidului Maiz, șeful tribului Chukta, care dorește să stabilească cu reprezentantul francezilor din Casablanca basa unei înțelegeri.

Bibliografie.

Memorii din 1848—49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunii III în 1848—49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

Viața și operele lui Andrei Mureșianu, studiu istoric-literar de Ioan Rațiu, prof. ord. la preparandia din Blășiș, Prețul 2 cor., plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparandial din Blășiș.

»Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa«, interesantă și eminentă conferință, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. *Francisc Rieger* în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, er altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormântului eroului nostru. Prețul 80 b. (plus 6 b. porto.)

»Pentru memoria lui Avram Iancu«, apelul dat către ministerul de interne D. Perczel prin d-l Dr. Amos *Frâncuș* în cauza fondului pentru monumentul lui Iancu. Prețul este 1 coronă. În România 2 lei plus 5 bani porto.

»Țeranul român și unger din Ardeal«, studiu psihologic popular de I. Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto.)

»Românul în sat și la oște«. Acesta este titlul unei nouă cărți, de I. Ioan Pop Reteganul, cunoscutul și me-

ritosul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

»David Almășianu«, schițe biografice de Ioan Popa. Broșura aceasta, prezentă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

»Pintea Vitău«, tradițiuni, legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Reteganul. Cea mai completă scriere despre eroul, Pintea. În ea se cuprind forte interesante tradițiuni și istorisirii din toate părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 40 bani, plus 6 bani porto.

Lupta pentru drept de Dr. Rudol de Ihering traducere de Teodor V. Păcățian. Prețul 2 cor. (+ 10 b. porto.)

Atragem atențiunea cetitorilor asupra cărților de mai jos, cari se vând cu prețuri reduse, ba chiar numai pe jumătate, de cum s'au vândut până acum.

1) **Lascăr Viorescu, O icônă a Moldovei din 1851** de Wilhelm de Kotzebue. E cunoscută această scriere ca o lucrare istorică de mare valoare în literatura noastră. Conține 268 pag. cu tipar curat și hârtia de lux Prețul în loc de 4 cor., cum s'a vândut până acum, este azi numai 2 cor. + 30 bani porto.)

2) **Poesii de Veronica Miclo**, regretată noastră poetă. Conține 144 pag. În loc de 3 cor., se vinde numai cu 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.)

3) **Poesii complete** de Carol Scrob. Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaților noștri și posesiile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Prețul s'a redus dela 4 la 2 cor. (+ 20 b. porto.)

7) **»Vrei să te iubesc bărbatu?«** Broșura cu acest titlu conține povești practice serioase și forte potrivite pentru familiile bune. Prețul dela 1 cor s'a redus la 20 b. (+ 5 b. porto.)

4) **Instrucțiunea gimnasticii în școlile de băieți și de fete.** Cu 57 figuri în text, de D. Ionescu, profesor de gimnastică la liceul Lazăr și la școala normală de institutori din București. Preț. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto) De lipsă e mai cu seamă pentru învățători.

5) **Originea monedelor** (a banilor) de M. C. Suțu, o interesantă conferință ținută la Ateneul Român din București. În loc de 1 leu se vinde cu 50 bani.

6) **Poesii de F. M. Stoenscu.** Este o șarte mare de 252 pag. cu exterior plăcut și bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română și versurile sale frumoase nu au lipsă de laudă, căci se laudă de sine. În loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

Monologuri în versuri seria a 2-adupă Auguste Vaquerie, Eugene Manuel, Umland, Emile Goudean, E. Grenet-Dancour și L. Ralishonne, de Nicolae Țincu, 1 cor. plus 5 b. porto.

Diverse.

Urechile generalului Moltke. — Când bătrânul mareșal vizită pe sculptorul Frederic Drake în atelierul lui, și acesta îi luă măsură pentru un bust, Drake stătu la îndoaială când trebuia să însemneze pe »cartea sa de măsuri« lungimea urechilor lui Moltke. »Mi se păreau cifre imposibile, povesti însuși Drake, și eram convins că mă înșelaseam. Dar Moltke care observă încurcătura, îi zise: »Nu, nu, așa este, știu că am urechi foarte mari!« și cu această ocaziune îi povesti, lui Drake un episod din tinerețe sa. »Într'o zi, începu Moltke, — pe atunci socoteam încă foarte puțin între colegii mei — mă aflam la exerciții pe câmp, când cine-va mă căută să-mi aducă o știre. Dar nu mă putu deosebi de ceilalți ofițeri. Atunci se duse la regretata mea soție și o întrebă: »Vă rog, doamnă, a-și putea eu recunoaște pe d-nul Moltke?« »Ah, e foarte simplu, răspunse nevasta mea, bărbatul meu călărește pe un cal bălan și are urechile așa de mari, cum nu ai mai văzut. Uită-te numai la urechile lui și fi sigur că nu te vei înșela.

Și într'adevăr individul găsi pe Moltke. Cai bălani erau mai mulți în regiment, dar ofițeri cu urechi așa de mari, era numai unul, eu.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons. interim.: Victor Branisce

Corsete

frânțuzești și corsete pentru dame în poziție, specialități de bandaje pentru stomac, pânțec, gradhalter cu prețuri ieftine se capătă la Rappaport B. Strada Porții Nr. 16 etajul I.

„JULIA“

Institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Gyulafehérvár.

Concurs.

Pentru ocuparea a 2 posturi de juriconsulți să scrie concurs cu termen de 10 zile dela publicare. Condițiunile se pot vedea în localul institutului.

Alba-Julia, la 7 Sept. 1907.

2998,1-1. Direcțiunea.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Un învățăcel,

care să fie din familie bună și să aibă cel puțin 1-2 clase gimnaziale sau reale, pe lângă întreaga întreținere să primește momentan în prăvălia cu mărfuri de modă și manufactură a subscrisului

IULIU POPOVICI,

(4-8.) Hatszeg.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“
se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunare.

Comercianții de mărfuri coloniale și drogueristii din Brașov

au onoarea a aduce la cunoștința Onoratului public, că au convenit ca începând cu ziua de astăzi să închidă prăvăliile

în fiecare zi la oarele 7^{1/2} seara, iar

Sâmbăta la 8 oare seara.

Pe lângă această încunoștințare Onoratul public este rugat ca târgurile de seara să le facă mai de timpuriu, ca să se poată ținea oara fixată pentru închiderea prăvăliilor.

Nr. 1.

Autorități de rangul întâiu din loc și streinătate recomandă făina lui Kufeké pentru copii ca cel mai bun nutre-mânt la vomățiuni (vărsătură, diaree, catar de mațe etc.
„Der Säugling“ broșură instructivă sa capătă gratis în locurile de vânzare sau la R. KUFEKE, Wien 1.

recerință a frumseței este Teintul frumos.

Damele ilpot conserva prin folosirea a miraculoasei MARGIT-CREMA a lui FÖLDES.

MARGIT-CRÈME este un cosmetic cu deosebire fin și plăcut, care netezește fața în scurt timp, face pielea moale ca catifeaua, în 10-20 zile. Dispare cu desăvârșire pistrii, petele de ficat și orice necurătenie a feței.

O particularitate avantajoasă a Crèmei este că nu face pielea lucie ca alte crême, din contră dispare lustrul, se poate folosi peste zi. Avantagiul principal că nu conține argint viu sau plumb.

Prețul unui borcan mare 2 cor., borcan mic 1 cor. Margit Pasta de dinți 1 cor. Apă de obraz 1 cor.

Se capătă în toate farmaciile și droguerii.
Producător: CLEMENS v. FÖLDES, farmacist în Arad.
Comande de 6 cor. să trimit franco.

P. T.

Am onoarea a aduce la cunoștința On. public, că am deschis provizor un Atelier de blănărie subțire

în Brașov, Târgul Inului Nr. 26, unde se pot căpăta numai confecțiuni proprii de gulere de

Dame (boac), mufuri, șepci de blănă, Crimer și Stofă. Tot-felul de Baltoane blănite pentru Dame și Copiil, Figaro și paletoane, cu un cuvânt toate articolele ce se țin de blănărie, lucrate modern, în asortiment bogat cu prețuri foarte ieftine.

Prin experiențele mele câștigate atât în capitală, cât și în streinătate pot satisface tuturor recerincelor spre deplină mulțumire.

Pun căpușeli de blană. — Primesc reparaturi.

Articole de blănărie cumpărate dela mine le curăț fără plată.

Comande din afară le ezeut punctual. — Serviciu solid. —

Mă rog de sprijin.

Magazinul meu dela 1 Oct. a. c. se află în Stada Porții Nr. 48.

Cu toată stima
Weiszfeiler Sándor,
blănar subțire.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Maiu st. n. și până în 1 Octomvre st. n. 1907.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 5-31 min. dim.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 8-06 min. séra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10-26 m. séra.

Dela Brașov la Bucuresci:

- I. Trenul de persóne la ora 3-20 m. dim.
- II. Tren accel. la órele 4-59 m. dim.
- III. Trenul mixt la órele 11-35 m. a. m.
- IV. Trenul accel. la ora 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- V. Tren mixt la órele 6-50 séra.*
*) (care circulă numai la Predeal).

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la ora 5.15 min. dim.*
- II. Trenul mixt la ora 8-26 min. a. m.*
- III. Trenul de per. la ora 2-50 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).
- IV. Tren de pers. la órele 7-00 m. séra.*
*) (au legătură până la Ciuc-Gyimes).

Dela Brașov la Zărnesci (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ora 9-02 min a. m.
- II. Trenul mixt la ora 3-14 min. p. m.
- III. Tren mixt la ora 9-47 séra.
- IV. Tren de pers. la 6-14 dim. (numai Dumineca)

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren acc. p. Arad la órele 4-52 m. dim.
- II. Trenul de persóne la ora 7-51 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-09 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la ora 9-28 min. séra.

Dela Bucuresci la Brașov:

- I. Tren. de pers. la ora 7-28 min. dim.
- II. Trenul accel. la ora 2.00 min. p. m. (Are legătură cu Sibiu și Cluj).
- III. Trenul pers., la ora 4-55 m. p. m.
- IV. Trenul mixt. la ora 9-18 min. séra.
- V. Tr. accel. la órele 10-14 m. séra.

Dela Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes la Brașov

- I. Trenul de persóne la ora 8.25 m. dim.* (are legătură cu Ciuc-Szereda).
- II. Trenul de pers. la ora 2-00 m. p. m.*
- III. Trenul mixt, la ora 6-13 m. séra.*)
- IV. Tren mixt, la órele 10-08 m. séra. (* au legătură cu Ciuc-Gyimes).

Dela Zărnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu.)

- I. Trenul mixt la ora 7-12 min. dim.
- II. Trenul mixt la ora 1-17 min. p. m.
- III. Tren mixt la ora 7-34 séra.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté ezeuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru tóte speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.

Cuverte, în toată mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.